

www.oljan.fo

Jan Müller

10 - 07 - 2012

Risastór oljuútbygging við føroyska markið

Eitt av heimsins størstu oljufeløgnum, amerikanska Chevron kunngjórði í gjár, at tað hevur tikið avgerð um at fara undir at útbyggja risastóru oljukelduna Rosebank fáar kilometrar frá føroyska markinum. Talan er um at gera klárt útbjóðingartilfar til komandi útbyggingina. Funnin í 2004 Tað var í 2004, at Chevron rakti við olju og gass í sjálvum basaltløgnum vestan fyri Hetland í leitimiðjunum Rosebank og Lochnagar bert fáar fjórðingar frá markinum. Felagið hevur brúkt heili átta ár og eina rúgvu av avmarkingarbrunnnum til at koma til endaligu niðurstøðuna um at leggja til brots og seta sínar serfrøðingar við tekniborðið at strika upp sjálva útbyggingina, sum er mett at kosta einar 40 milliardir krónur. Byggjast skal eitt framleiðslu- og goymsluskip, FPSO, tann mest framkomna útgerðin verður sett upp á havbotninum, og ein gassleiðing verður lögð til Hetlands. Avgerðin hjá Chevron at byggja út Rosebankkelduna kemur sera væl við í Bretlandi og ikki minst í Hetlandi, tí hon fer av álvara at seta ljós á Atlantsmótið, ið eisini Føroyar eru partur av. Bretski orkumálaráðharrin Charles Hendry tók sera væl móti tíðindunum og kallaði tað fyri pioneer development, ein menning, sum veruliga gongur undan og kann fáa ávirkan á nógvar aðrar útbyggingar vestan fyri Hetland eisini. Mett verður at ein fimtingur av øllum bretska olju- og gassgoymslum liggur goymdur í undirgrundini vestan fyri Hetland. Avleiðingarnar av hesi útbyggingini verða fleiri enn 1000 nýggj størv í bretska oljuídnaðinum. Skattalækking Avgerðin hjá Chevron kemur bert trýggjar mánaðir eftir, at bretska skattamálaráðharrin fyri trimum mánaðum síðani gjórði av at lækka skattin á nýggjum útbyggingum á djúpum vatni vestan fyri Hetland. Henda avgerð hevur veruliga sett ringar í sjógvin, tí fleiri onnur oljufeløg eru við at leggja til rættis nýggjar leitiboringar umframt at umhugsast útbygging av keldum, sum longu eru funnar. Àrið fyri gekk júst øvugta vegin.

Tá tók bretska stjórnin avgerð um at hækka skattin hjá oljufeløgnum munandi, og tað hevði við sær, at nógv oljufeløg lögdu íløgguætlanir í Bretlandi á hyllina. Hetta nívdi so mikið fast hjá myndugleikunum, sum helst síggja, at nýggjar íløgur verða gjørdar í oljumeningina, og eftir eitt støðugt trýst frá bretska oljuíndaðinum og felagi tess, Oil & Gas UK gjørdi stjórnin av at lækka skattin hjá serstakliga oljufeløgum, sum vilja gera íløgur í leiting og útbygging á djúpum vatni vestan fyri Hetland - tætt upp at føroyska markinum. Stjórnin fyri leiting og útbyggingum hjá Chevron í Europa, Brenda Dulaney sigur, at avgerðin hjá bretska myndugleikunum at stimbra og gera tað meira áhugavert at gera íløgur í oljuvinnu eitt nú vestan fyri Hetland hevur verið ein høvuðsorsøkin til, at Chevron nú hevur givið hesi útbyggingini grønt ljós og roknar hon við, at hetta í síðsta enda fer at geva nógv nýggjar inntøkur til bretska statin. Henda útbygging kann í veruleikanum verða ein hurðaðnari fyri alt hetta í oljuhøpi fjarskotna økið. Eisini liberali bretska tinglimurin í Hetlandi, Alistair Carmichael feignast um avgerðina hjá Chevron, sum av álvara kann vera við til at menna alt økið vestan fyri Hetland. Hann vísir tó á, at høvdu myndugleikarnir í London ikki broytt kós og gjørt tað hugaligari hjá oljufeløgnum at fara undir dýrar útbyggingar í einum sera torførum umhvørvi, so hevði støðan helst verið ein heilt onnur. Nú sær hann fyri sær nýggjar og ljósari tíðir fyri oljuíndaðin í Hetland og har nærhendis. Greenpeace felagsskapurin, sum leingi hevur stríðst móti fleiri oljuútbyggingum vestan fyri Hetland, er alt annað enn nøgdur við gongdina og fýlist at avgerðini hjá stjórnini at stimbra oljufeløgini til at fara undir framleiðslu á djúpum vatni, sum tað heldur vera óforsvarligt. Eisini týdningur fyri Føroyar Rosebank, sum liggur á 1100 metra dýpi 130 fjórðingar vestan fyri Hetland, er mett at goyma 240 milliónir tunnur av olju. Chevron, sum er fyrstøðufelag eigur 40%, Statoil 30%, OMV 20% og Dong 10%. Avgerðin hjá Chevron kann eisini fáa stóran týdningur fyri framtíðar oljuleitingina við Føroyar. Hon kann gera, at fleiri oljufeløg fara at vísa føroyska landgrunninum ans umframt at tann veruleiki, at tað verður bygt út eitt undirstøðukervi í einum øki, har einki er frammanundan, kann koma at stuðla undir útbygging av møguligum føroyskum olju- og gasskeldum. Eisini er vert at leggja til merkis, at trý av feløgnum í Rosebank, Statoil, OMV og DONG, hava eitt loyvi á føroyskum øki beint hinumegin markið og hava gjørt av at bora ein brunn á føroyska landgrunninum fáar kilometrar frá Rosebank í 2014. Útbyggingin hjá Chevron kann tí koma at varpa nýtt ljós á aftur føroyska økið. Júst hetta sama hendi, tá føroyskir myndugleikar gjørdur av at fara undir eina nýggja útbjóðing á landgrunninum, eftir at Chevron hevði rakt við olju og gass á Rosebank og Lochnagar leiðunum hinumegin markið. Lítil ivi er um, at hesi fundini høvdu ávirkan á feløgini, sum søktu í føroysku útbjóðingini. Nú farið verður undir at útbyggja hesar keldur so tætt við markið er ikki óhugsandi, at áhugin fyri føroyska landgrunninum fer at vaksa. Í hvussu er gevur henda sannroynd verandi oljufeløgum við Statoil á odda eitt psykologiskt skump tann rætt vegin. Og eitt lönandi fund ella nýggj gevandi data frá Brugdu leitimiðinum kunnu so koma at gera útlitini enn bjartari. Kort - Rosebank er tætt upp at føroyska markinum, og sama er galdandi fyri Cambo, sum uttan iva eisini

verour bygt ut. Laggan longur eystari verour bygt ut í lötuni. Marjun nar suðuri er aftur vorðin aktuell, nú nýggjar analysur vilja vera við, at hetta fundið er vert at hyggja at aftur.